Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp Wensen en bedenkingen Stichting De GKB

Kenmerk	54268-2024
Datum verzending	4 juli 2024
Besluitvormende raad	19 september 2024
Consulterende raad	N.v.t.
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 Geen wensen en bedenkingen in te dienen tegen het voornemen van het college om deel te nemen aan een nieuw op te richten Stichting De GKB die de taken op het gebied van schuldhulpverlening gaat uitvoeren.

2 Inleiding

Het college heeft op 2 juli jl. een voorgenomen besluit genomen om de GKB te verzelfstandigen en onder te brengen in een stichting. Voordat het college een definitief besluit neemt, moet de raad op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet in de gelegenheid zijn om wensen en bedenkingen over het oprichten van en deelname aan een stichting kenbaar te maken. Wij vragen de raad om geen wensen en bedenkingen in te dienen tegen het voornemen van het college om de Stichting GKB op te richten. Hiermee vragen we de raden feitelijk om goedkeuring te geven aan de verzelfstandiging van de GKB en om de GKB onder te brengen in de rechtsvorm stichting.

3 Beoogd effect

De raad is in de gelegenheid om de kaderstellende rol uit te voeren.

4 Argumenten

4.1 *De huidige GKB- organisatie kan voortbestaan.*

De GKB is nu een Gemeenschappelijke Regeling (GR) van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Twee knelpunten maken dat een nieuw toekomstperspectief nodig is voor de GR GKB. We voldoen nu niet aan de aanbestedingsregels. Het rapport van Pels Rijcken (bijlage 1) wijst uit dat de GR GKB teveel diensten uitvoert voor 11 gemeenten die via een

dienstverleningsovbereenkomst inkopen bij de GR GKB (DVO gemeenten). Een tweede knelpunt is dat er een zware financiële verantwoordelijkheid drukt op de 3 GR gemeenten. Alleen de 3 GR gemeenten dragen de financiële risico's.

We hebben samen met de twee andere GR gemeenten verschillende scenario's onderzocht. Het scenario om de GKB als organisatie bijeen te houden had uiteindelijk de voorkeur. Hiermee houden we de kwalitatief goede dienstverlening voor onze inwoners. Ook blijven de gevolgen voor het personeel beperkt.

We hebben juridisch- en financieel onderzoek laten uitvoeren naar de haalbaarheid van het in standhouden van de GKB-organisatie. Het onderzoek wees uit dat dit mogelijk is als naast de GR gemeenten ook genoeg DVO- gemeenten onderdeel worden van de GKB- organisatie. Alleen dan is Stichting De GKB robuust genoeg om financieel gezond te blijven en voldoen we aan de aanbestedingsregels.

Het is niet per se nodig om de GKB te verzelfstandigen. De huidige GR GKB kan worden uitgebreid door andere gemeenten toe te laten treden. Uit gesprekken met de raad is ons gebleken dat de gemeenteraad van Assen uitbreiding van de GR GKB prefereert boven een verzelfstandiging van de GKB. Helaas blijkt dit niet mogelijk omdat er te weinig draagvlak voor is bij de huidige DVO gemeenten. Wel hebben bijna alle DVO-gemeenten laten weten dat zij in principe bereid zijn om deel te nemen aan Stichting De GKB. Daarmee is uiteindelijk de verzelfstandiging van de GKB naar een stichting de enige mogelijkheid om de GKB als organisatie in stand te houden.

4.2 *Stichting De GKB heeft financieel perspectief*.

We hebben onderzoek gedaan naar de financiële haalbaarheid van Stichting De GKB. Uit dit onderzoek blijkt dat de stichting een positief resultaat kan halen. Daarvoor is nodig dat de inhuurkosten fors worden teruggebracht. In 2024 wordt hiermee eenstart gemaakt. Contracten van externe inhuur worden vervangen door (tijdelijke) dienstverbanden bij de GR GKB.

Een tweede voorwaarde is dat deelnemende gemeenten dezelfde hoeveelheid diensten blijven afnemen. Anders zal de omzet dalen. Wij verwachten dat de toenemende aandacht van het rijk voor de aanpak van schulden en de financiële bestaansonzekerheid van veel huishoudens maakt dat de vraag naar schuldhulp niet daalt.

Er zijn financiële scenarios opgesteld waaruit blijkt dat bij 100% deelname van de DVO gemeenten er een positief resultaat is. Bij 75% deelname zal de organisatie wel moeten krimpen maar kan de organisatie nog wel een positief resultaat halen. Stichting De GKB zal niet robuust genoeg meer zijn als de omzet van de huidige DVO gemeenten met meer dan 50% afneemt. De nadere uitwerking van de 100% en 75 % scenario vindt u in de bijlagen 2 en 3.

4.3 *De gemeente houdt zeggenschap over de GKB.*

Stichting De GKB wordt een verbonden partij waar wij als gemeente zeggenschap over blijven houden. Dit is ook nodig om te kunnen voldoen aan de aanbestedingsregels. Wij zijn van plan om binnen de stichting te werken met 3 organen, namelijk:

- Raad voor Publiek Belang: de 14 gemeenten houden sturing op de stichting via de Raad voor Publiek Belang. Vertegenwoordiging in de Raad voor Publiek Belang is een voorwaarde voor deelname aan de Stichting.
- De Raad van Toezicht: de leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de Raad voor Publiek Belang.
- Directeur/ bestuurder: de directeur wordt benoemd door de Raad van Toezicht.

In de concept-oprichtingsakte staan de organen van de stichting benoemd met hun bevoegdheden (zie bijlage 4). Dit concept gaan we voorleggen aan de andere potentiële deelnemende gemeenten van Stichting De GKB. Dit kan leiden tot een aantal aanpassingen.

Gemeenten nemen pas deel aan Stichting De GKB als zij een deelnemingsovereenkomst hebben afgesloten. Hierin staat hoelang de overeenkomst duurt, welke diensten worden afgenomen, welk budget beschikbaar is en wat de uittredingsvoorwaarden zijn. Deze overeenkomst is daarmee een belangrijk sturingsinstrument voor de gemeente. In bijlage 6 is een concept-deelnemingsovereenkomst toegevoegd.

De gemeenteraad houdt sturing op de omvang en kwaliteit van de schuldhulpverlening. Zo bepaalt de gemeenteraad via het budgetrecht hoeveel budget beschikbaar wordt gesteld. Ook stelt de raad de beleidskaders vast waarbinnen de stichting uitvoering geeft aan de schuldhulp.

Verder legt het college conform de ‘kadernota verbonden partijen’ jaarlijks via de gemeentelijke jaarrekening verantwoording af over het functioneren van de stichting. De gemeenteraad moet daarbij kunnen controleren of de stichting als verbonden partij wel beleidsmatig doet wat nodig is en of dit op een doelmatige en rechtmatige wijze wordt gedaan.

5 Kanttekeningen

Het risico bestaat dat in het vervolgtraject alsnog gemeenten afhaken en dat er uiteindelijk te weinig volume is voor een robuuste en financieel gezonde stichting. In dit geval moeten we opnieuw nadenken over de toekomst van de GR GKB.
De GR zal ook na de verzelfstandiging van de GKB eerst in stand blijven om zaken af te handelen. Eén van deze zaken is het pand van de GKB dat eigendom is van de GR. We willen dit pand verkopen omdat het pand niet passend is. Het pand blijft daarom achter in de GR. Stichting De GKB zal eerst ruimte huren totdat andere huisvesting is gevonden.

6 Kosten, baten en dekking

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel. De overgang van GR GKB naar Stichting De GKB heeft uiteraard wel financiële gevolgen. De gevolgen staan beschreven in het concept-liquidatieplan (zie bijlage 7) en houden in:

- De 3 GR gemeenten verstrekken een Risicoreserve van in totaal € 766.800 aan de nog op te richten Stichting De GKB. Dit bedrag wordt naar deelnemerspercentage over de GR gemeenten verdeeld. Met een weerstandsvermogen van € 766.800 heeft de stichting een solvabiliteitspercentage van 10,8%. Dit is een vergelijkbaar met andere Kredietbanken in Nederland.

- Er zijn mogelijk frictiekosten voor medewerkers die boventallig worden. Dit is afhankelijk van het aantal gemeenten dat deelneemt aan Stichting De GKB. De kosten vallen binnen de GR GKB. De GR gemeenten hebben een inspanningsverplichting om boventallige medewerkers te herplaatsen in een passende functie binnen de eigen gemeente. Hiermee houden we de frictiekosten zo laag mogelijk.
- Concept-Liquidatieplan afwikkeling en ontmanteling GR. Het liquidatieplan bevindt zich in de opstartfase. In het najaar komt hier meer duidelijkheid over. De financiële consequenties zijn afhankelijk van wat er aan activa en passiva meegaat naar de Stichting en wat achterblijft. De kosten van de (begeleiding) van de liquidatie zelf zijn ingeschat op € 50.000.

De financiële gevolgen leggen we via de reguliere P&C- cyclus ter besluitvorming voor aan de raad.

7 Communicatie, participatie

- De Ondernemingsraad van de GR GKB heeft advies gegeven over het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur van de GR GKB van 20 december jl. om de GKB te verzelfstandigen en onder te brengen in een stichting. De Ondernemingsraad staat positief tegenover de verdere uitwerking van de GKB naar een stichting. De Ondernemingsraad komt wel met een definitief advies, wanneer alle documenten gereed zijn en de gevolgen van de transitie voor alle medewerkers in beeld zijn.
- Het ontwerpbesluit om een nieuwe Stichting De GKB op te richten is samen met de 2 andere GR gemeenten voorbereid.
- De DVO gemeente blijven ook in het vervolgtraject aangehaakt. De concept akte van oprichting en de concept-deelnemingsovereenkomst gaan we voorleggen aan de andere potentiële deelnemende gemeenten van Stichting De GKB.

8 Inclusie

Schulden zijn een belangrijke oorzaak voor maatschappelijke uitsluiting. De GKB biedt kwalitatief goede dienstverlening aan inwoners met financiële problemen. Met de oprichting van de Stichting GKB kan deze dienstverlening worden voortgezet en helpen we inwoners aan een schuldenvrije toekomst.

9 Vervolg

Het college zal op basis van het besluit van de raad bepalen of de koers kan worden voortgezet. Als alle GR-raden positief zijn over de koers, dan gaan we de transitie van de GR GKB naar een stichting voorbereiden. Het college neemt in het najaar het definitieve besluit om deel te nemen aan Stichting De GKB. Dit doet het college met het aangaan van een deelnemersovereenkomst met Stichting De GKB.
We streven naar een oprichting met ingang van 1 januari 2025. Hierbij betrekken we alle gemeenten die willen aansluiten bij Stichting De GKB.

De raad is op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bevoegd om toestemming te geven voor het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling.

Zodra alle liquidatiekosten bekend zijn, vragen we de raad om toestemming voor de ontmanteling. We verwachten in het najaar met een voorstel en definitief liquidatieplan te komen.

10 Bijlagen

1. Juridisch onderzoek Pels Rijcken, oktober 2023
2. Businessplan stichting GKB 100%
3. Businessplan stichting GKB 75%
4. Concept-akte van oprichting
5. Memo rol gemeenteraad bij stichting GKB
6. Concept Deelnemingsovereenkomst
7. Concept-Liquidatieplan

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 2 juli 2024

Besluit

1.1 Geen wensen en bedenkingen in te dienen tegen het voornemen van het college om deel te nemen aan een nieuw op te richten Stichting De GKB die de taken op het gebied van schuldhulpverlening gaat uitvoeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 19 september 2024.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge